

Силабус курсу

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма «Фінанси»

Рік навчання: IV, Семестр: VIII

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія

Петрушка Олена Володимирівна

Контактна інформація:

petrushka888@ukr.net

+380974716395

Опис дисципліни

Дисципліна «Державний фінансовий контроль» належить до блоку вибірових дисциплін підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Дисципліна «Державний фінансовий контроль» спрямована на формування у студентів теоретичних знань щодо організаційних основ здійснення державного фінансового контролю та набуття навичок практичного використання його методів та прийомів у контрольно-ревізійному процесі, а також оволодіння прийомами і способами систематизації, узагальнення, оформлення та реалізації результатів контрольних заходів щодо різних суб'єктів і об'єктів державного фінансового контролю. Дисципліна орієнтує на узагальнення досвіду міжнародних інституцій з питань фінансового контролю та пошук можливостей його використання у вітчизняній практиці. Набуті у процесі навчання знання та практичні навички можуть бути використані здобувачами у майбутньому для ідентифікації проблем у сфері державного фінансового контролю, пошуку та обґрунтування професійних рішень за умов невизначеності, наявності ризиків і динамічних змін у сфері державних фінансів.

Структура курсу

№ п/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Сутність та завдання державного фінансового контролю: об'єкт, предмет, види, методи та форми.	Розуміти сутність та функції державного фінансового контролю (ДФК), знати основні принципи та нормативно-правову базу, що регламентує здійснення державного фінансового контролю. Вміти ідентифікувати основні види, форми, методи та способи здійснення контролю, знати структуру системи органів ДФК та їх функціональне призначення.	Дискусійне обговорення сучасних викликів та проблем функціонування державного фінансового контролю, тестування
2	Система органів державного фінансового контролю в Україні.	Розуміти теоретико-законодавче підґрунтя визначення фінансових інституцій держави суб'єктами державного фінансового контролю та державними органами окремих фінансових повноважень. Знати основні завдання та функції суб'єктів державного фінансового контролю, розуміти особливості їх функціонування в сучасних умовах.	Обговорення питань щодо наявних проблем у системі органів державного фінансового контролю та їх законодавчого регулювання, тестування
3	Контрольні дії в системі органів Державної аудиторської служби України.	Знати структуру та повноваження Державної аудиторської служби України, засвоїти концептуальні основи професійної етики працівників органів аудитслужби, набути навичок щодо планування, формування робочої документації ревізора, систематизації й узагальнення матеріалів контролю, набути вмінь щодо здійснення інспектування, державного фінансового аудиту у різних сферах.	Дискусійне обговорення основних завдань Держаудитслужби України та проблемних аспектів у її діяльності в сучасних умовах, тестування
4	Організація фінансового контролю в системі органів Державної казначейської служби України.	Розкрити особливості організації фінансового контролю в системі органів Державної казначейської служби України. Знати механізм оперативного контролю за рухом фінансових ресурсів на єдиному казначейському рахунку, а також розуміти функції служби внутрішньовідомчого контролю Державної казначейської служби України.	Дискусійне обговорення основних завдань та функцій ДКСУ в процесі реалізації державного фінансового контролю, розв'язок ситуаційної задачі
5	Державний внутрішній фінансовий аудит: сутність та організація проведення	Знати сутність та види державного фінансового аудиту. Вміти проводити камеральну перевірку фінансової звітності та оцінку стану внутрішньогосподарського фінансового контролю.	Групова робота з визначення основних пріоритетних напрямів розвитку державного внутрішнього аудиту в умовах сьогодення,

			обговорення зі студентами методологічних вказівок Міністерства фінансів України з внутрішнього аудиту та визначення оцінки його якості у державному секторі економіки
6	Контроль за правильністю здійснення процедур державних закупівель	Розуміти етапи процедури державних закупівель. Знати основні положення державного регулювання та контролю у сфері закупівель. Вміти проводити фактичний та документальний аналіз питань перевірок державних закупівель.	Дискусійне обговорення питань, які виникають у процесі контролю за правильністю здійснення державних закупівель, вирішення практичного завдання
7	Реалізація матеріалів контрольних заходів	Знати порядок документування результатів контрольних заходів. Вміти правильно оформлювати результати ревізій.	Обговорення проблемних питань стосовно порядку складання документів контрольних заходів, вирішення практичного завдання
8	Контроль організації бухгалтерського обліку і фінансової звітності в бюджетних установах	Знати основні завдання, напрями і джерела ревізії бухгалтерського обліку. Розуміти етапи проведення перевірки організації облікової та контрольної роботи в установі, перевірки стану бухгалтерського обліку, звітності та стану звітної дисципліни в установі.	Обговорення проблемних питань щодо контрольних заходів у сфері фінансової та бухгалтерської звітності в бюджетних установах

Рекомендовані джерела інформації

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 р. за № 2939-XII / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>.
2. Гуренко Т. Сучасний стан та напрями удосконалення організації державного фінансового контролю. *Економіка та суспільство*. 2023. №(55). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-23>.

3. Державний фінансовий контроль у публічному правлінні: навч. посібн. / за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 214 с.
4. Дікань Л. В. Державний фінансовий контроль: навчальний посібник у схемах і таблицях: електрон. вид. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. Електронний підручник ХНЕУ.
5. Дуліна О. В. Міжнародні стандарти INTOSAI як основа для розвитку вітчизняної системи внутрішнього контролю. *Право та державне управління*. 2019 р., № 2 (35), том 2. С. 129-135.
6. Жидовська Н., Петришин Л. Сучасні підходи до державного фінансового контролю як інструменту забезпечення ефективного використання бюджетних ресурсів. *Економіка та суспільство*. 2024. №(62). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-13>.
7. Квеліашвілі І. М. Ідентифікація інституціональних проблем у сфері фінансового контролю України. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. №3(38). С. 43–48.
8. Кичинська А. О. Окремі питання державного фінансового контролю в умовах воєнного стану. *Журнал східноєвропейського права*. 2023. № 113.
9. Колпакова А. Державний фінансовий контроль на сучасному етапі: огляд концептуальних засад. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2023. Vol. 2, No. 1, 2023, pp. 9-18. doi: 10.46299/j.isjmef.20230201.02.
10. Міщенко Д.А. Державний фінансовий контроль як умова ефективного функціонування податкової системи. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. № 3 (38). С. 49-54.
11. Петрушка О.В. Навчально-методичні матеріали для вивчення навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 26 с.
12. Петрушка О.В. Методичні рекомендації для виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 15 с.
13. Петрушка О.В. Практикум з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 43 с.
14. Петрушка О.В. Модернізація системи державного фінансового контролю в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. №10. С. 16-18.
15. Петрушка О.В., Сидор І.П. Особливості здійснення державного фінансового контролю в закладах охорони здоров'я. *Економіка та суспільство*. 2022. №43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1707/1642>.
16. Петрушка О.В., Сидор І.П. Внутрішній аудит в системі надання послуг з державного пенсійного страхування. *Ефективна економіка*. 2022. № 12. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/892/902>.
17. Петрушка О.В. Vectors of the development of the audit of the efficiency of the use of budget funds in Ukraine. *Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика*: збірн. тез допов. міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 16 вересня 2022 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2022. С. 46-48.
18. Петрушка О.В. Experience of European countries in the development of state financial control: lessons for Ukraine. *Вересневі наукові зібрання*: збірн. тез допов. ХСVII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 19 вересня 2022 р.). Київ. 2022. С.122-125.
19. Петрушка О.В. Американська модель організації державного фінансового контролю: перспективи адаптації в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 69. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/69_2022/37.pdf.
20. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 груд. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80>

21. Фінансовий контроль як функція системи управління державними фінансами. Визначення, мета і функції аудиту державних фінансів. Об'єкти державного аудиту. URL: www.refine.org.ua/gdts/gov/ua/kru.
22. Arens, A. A., & Loebbecke, J. K. Auditing: an integrated approach (8th ed.). London: Prentice-Hall International. 2019. №16ю 3.78-91.
23. Dikan, L., Shevchenko, I. Development of state financial control in the context of the filling of the budget of Ukraine. *Ekonomika ta derzhava*, 2020. vol. 6, pp. 107–112. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.6.107
24. The Lima Declaration. The official site of The International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI). <http://www.intosai.org/issai-executive-summaries/view/article/issai-1-the-limadeclaration.html>. Accessed 19 Aug 2018.
25. Subačienė R, Alver L, Brūna I, Hladika M, Mokošová D, Molín J. Evaluation of accounting regulation evolution in selected countries. *Entrepreneurship and Sustainability*. 2019. Issues 6(1):139-175. doi: 10.9770/jesi.2018.6.1(11).
26. Tamar Atanelishvili, Mikheil Chikviladze, Nodar Silagadze. About State Financial Control. URL: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=585996>.
27. Якимчук І.М. Державний фінансовий контроль в Україні та перспективні напрями його вдосконалення. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 34–39.
28. Петрушка О.В. Методичні рекомендації для виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 15 с. URL: <https://moodle.wunu.edu.ua/course/view.php?id=7959>
29. Петрушка О.В. Практикум з навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 43 с. URL: <https://moodle.wunu.edu.ua/course/view.php?id=7959>
30. Петрушка О.В. Навчально-методичні матеріали для вивчення навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 26 с. URL: <https://moodle.wunu.edu.ua/course/view.php?id=7959>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Державний фінансовий контроль» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; аргументованість наукової дискусії; інші види індивідуальних і групових завдань; залік.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Державний фінансовий контроль ” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах (1- 4) – макс. 100 балів за кожену тему	20 тестів – макс. 2 бали за кожен тест; 3 кейси макс. 20 балів за кожен	Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах (5 - 8) – макс. 100 балів за кожену тему	20 тестів – макс. 3 бали за кожен тест; 2 задачі – макс. 20 балів за кожену задачу	Оцінка визначається як середнє арифметичне за виконання завдань тренінгу: вступна частина (1 завдання) – макс. 100 балів; практична частина (3 завдання) – макс. 100 балів за кожне завдання	Повнота дослідження (30 балів); якість аналізу (30 балів); практична значущість результатів дослідження (20 балів); аргументованість висновків (10 балів); оформлення роботи (10 балів)
максимально 100 балів		максимально 100 балів		максимально 100 балів	максимально 100 балів

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)